

Hørings svar om Den norske filmskolen

Fra filmfotograf *Kjell Vassdal* og filmklipper *Inge-Lise Langfeldt*.

Begge tidligere hovedlærere og professorer med 12 års erfaring ved Den norske filmskolen, og før det som gjestelærere fra skolens oppstart.

Vi er begge bekymret for filmskolens framtid og støtter fullt og helt den bekymring de ansatte og studentene ved filmskolen har.

Vi har ingen tro på at en sammenslåing med en påfølgende større administrasjon, og en mer komplisert og større virksomhet, vil tjene filmskolen.

Vi er helt enige i de ansattes uttalelse;

«Rapporten som er utarbeidet er mangelfull i sin analyse av filmskolens egenart og identitet. Det har vært uklar kommunikasjon rundt årsakene til at sammenslåingen skal være gunstig for filmskolen, som i dag er det minste fakultetet på HINN med sine 42 kunstfaglige studieplasser på Bachelor-nivå i Lillehammer, og 21 studieplasser på Master-nivå i Oslo. Til sammenligning har AMEK 528 studieplasser».

Det er dessverre liten forståelse hos HINNs ledelse for hva filmskolen er, og hva den trenger. Det å lage film, fortelle historier på et høyt kunstnerisk og faglig nivå er komplisert. Det er også vanskelig å lære seg dette. Det kreves en høy grad av dyp konsentrasjon, kunstnerisk og faglig selvutvikling, og mye veiledning fra lærere og gjestelærere. Det kreves en høy grad av refleksjon og selvforståelse hos studentene. Det er svært utfordrende på alle plan for de som er involvert. Og det kreves fasiliteter for å øve, øve og øve – gjennom teamøvelser/kortere produksjoner og få tilstrekkelig faglig og kunstnerisk tilbakemelding fra de som står rundt studentene i en svært personlig prosess for den enkelte.

Vi snakker om å lære seg å fortelle audio-visuelle historier på det høyeste faglige og kunstneriske nivå vi kan få til her i landet. Et så høyt nivå som det kreves for å være landets ledende utdanning innen film. Vi snakker om spillefilm og TV-drama, ikke realityserier og annen masseprodusert underholdning. Gjennom de 25 årene som filmskolen har eksistert er det mange eksempler på talentfulle studenter som har kommet ut fra filmskolen og skapt filmer og TV-drama (og dokumentarfilm) på et nivå som kan konkurrere med filmer fra andre land.

De faglig ansatte på filmskolen understreker dette;

«Den norske filmskolens suksess, styrke og identitet ligger i linjespesialiseringene, produksjonsøvelsene og dialogen med filmbransjen og kunstfeltet for øvrig. Hele skolens aktivitet bygges rundt filmkunstnerisk skapende samarbeid i

produksjonsøvelser. Vi faglærere ønsker å opprettholde filmutdanning på høyeste nasjonale nivå, på alle våre linjer: regi, produsent, manus, filmfoto, klipp, lyd og produksjonsdesign. På denne måten har Den norske Filmskolen utført sitt nasjonale mandat i 25 år med stor suksess.

Studentene utvikler sin kreativitet og sitt kunstneriske potensiale gjennom produksjonsøvelser, fordypningsprosjekter og fagspesifikke øvelser og kurs. Samtidig som de lærer håndverket, utvikler de også analytisk refleksjon rundt sitt kunstneriske virke. En slik kunstfaglig utdanning krever høy lærertetthet. Studentene ved filmskolen får spesielt tett oppfølging og veiledning fra lærere gjennom hele studieforløpet».

Vi (undertegnede) støtter de nåværende lærerne ved filmskolen i at avgjørelsen om sammenslåing må utsettes inntil filmskolen selv har fått gjennomdrøftet og avklart hvordan den skal organiseres og opprettholde sitt kunstfaglige høye nivå. Vi har ingen tro på at de tre skolene kan slås sammen nå og senere avklare utfordringene (som er blitt sagt fra HINNs ledelse på et møte tidligere i år). Alle utfordringer må avklares på forhånd, før det eventuelt kan bli snakk om noen form for samarbeide eller sammenslåing.

Det er snakk om å flytte hele HINN til et nytt sted. Dette vil ta mange år å avklare og vil i mellomtiden bare skape ennå flere utfordringer for filmskolen i de lokalene de nå har.

Dette rushet for å slå sammen skolene er ene og alene pga. HINNs ønske om å bli universitet. Filmskolen må også benytte anledningen til å vurdere sitt forhold til HINN og beliggenheten på Lillehammer. Kanskje det nå er på høy tid å vurdere å løsrive seg fra HINN og flytte nærmere filmbransjens sentrum.

Vi har stor tro på mulighetene til å legge til rette for en 4-årig integrert master. Det vil gi mer tid til fordypning for alle linjer. Men det er helt avgjørende at denne integrerte master innbefatter alle de 7 linjene ved skolen. Det er svært viktig å forstå filmskolens pedagogiske undervisningsform, hvor samarbeidet mellom de syv ulike linjene står sentralt. For å lære å skape film på et høyt nivå er det fundamentalt å lære ikke bare sitt eget fagområde, men også få en høy forståelse av de andre fagområdene og hvordan de påvirker og utfyller hverandre til det ferdige filmatiske uttrykket, og skaper en helhet innholdsmessig og visuelt, i opplevelsen av den ferdige filmen.

Vi vil også bemerke at vi ikke har noen tro på at det første skoleåret skal være et slags åpent år hvor studentene kan finne ut hvilken linje eller fagretning de vil gå i. Alle som søker på filmskolen har enten gått en eller to forutdanninger innen film generelt, eller innen sin egen filmfaglige retning. De fleste har dessuten

arbeidet i et eller flere år innen sitt eget fagområde. Gjennomsnittsalderen hos søkerne er forholdsvis høy. Søkerne er talentfulle mennesker, og de som kommer inn på skolen har allerede høy kompetanse og har høy motivasjon for å dypdykke i sitt eget fagområde.

Situasjonen i Norge i dag er at det er mange utdanningsinstitusjoner innen film som gir den nødvendige grunnutdanning før filmskolen.

Det er også kommet fram ønsker eller planer om at filmskolens studenter på linjene for foto, klipp og lyd skal være tilgjengelig for AMEK i et slags samarbeide. Vi vil fraråde slike ordninger. Filmskolen har allerede forsøkt seg på en dokumentarfilmregi linje som førte til en høy grad av stress og kaos for studentene på disse linjene. Studentene på foto, lyd og klippelinjen fikk plutselig dobbelt så mange regissører de skulle forholde seg til og jobbe sammen med samtidig på ulike øvelser. Dette førte til at disse studentene ikke fikk god nok tid til å følge opp de primære øvelsene de skulle gjennomføre sammen med fiksjons-regissørene. Linjen for Kunstnerisk Dokumentarfilm ble etter tre år derfor lagt på is.

Konklusjon:

Vi tilrår at den foreslåtte sammenslåingen utsettes. Vi regner det som sannsynlig at filmskolen trenger 2-3 år for å avklare hvordan skolen skal organiseres. Til dette arbeidet trenger skolen all den ro og fokus den kan få.

Fredrikstad og Nesodden 14. september 2023

Kjell Vassdal og Inge-Lise Langfeldt